

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/5/2020
Identifikačné číslo spisu: 1516010212
Dátum vydania rozhodnutia: 02.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1516010212.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martiny Zeleňakovej, na neverejnom zasadnutí konanom 2. marca 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného I. F., pre prečin marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. b/ Tr. zák., o dovolaní obvineného I. F. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Veselého proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 9. apríla 2019, sp. zn. 3 To 6/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného I. F. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) v poradí tretím rozsudkom z 27. novembra 2018, sp. zn. 2 T 39/2016, uznal obvineného I. F. (ďalej aj „obvinený“ alebo „dovolateľ“) vinným zo spáchania prečinu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe, že:

dňa 27.04.2012 v čase o 10:00 hodine v H. na Y. ulici číslo XX v sídle spoločnosti N. G. U. G., s. r. o., ako konateľ tejto spoločnosti znemožnil vykonať v jej sídle súpis hnutelných vecí, vo veci exekúcie pre G., a to takým spôsobom, že po oboznámení súdnou exekútkou Exekútkorského úradu H. I., že súdny exekútor je pripravený vykonať súpis hnutelných vecí za účelom exekúcie, odmietol umožniť vykonanie súpisu na danej adrese, správal sa arogantne a následne zabuchol vchodové dvere na budove, pričom exekútkorku spolu s ostatnými osobami nevpustil dnu do sídla budovy spoločnosti N. G. U. G., s. r. o., a odišiel.

Za to mu okresný súd podľa § 243a ods. 1 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil peňažný trest v sume 800 (osemsto) Eur a podľa § 56 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 9. apríla 2019, sp. zn. 3 To 6/2019, odvolanie obvineného podané proti rozsudku okresného súdu zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu (v spojení s rozsudkom okresného súdu) podal prostredníctvom obhajcu dovolanie obvinený I. F., a to vo svoj prospech, z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Po úvodnej rekapitulácii rozhodnutí, ktoré dosiaľ boli vo veci vydané (konkrétne dva oslobodzujúce rozsudky okresného súdu, zrušené rozhodnutiami krajského súdu, a dovolaním napadnuté rozhodnutia), poukázal na to, že okresný súd sa vo svojom odsudzujúcom rozhodnutí nesprávne vysporiadal s vykonanými dôkazmi, nesprávne ich interpretoval a len použil argumentáciu krajského súdu, čím došlo k porušeniu základnej zásady trestného konania v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. Okresný súd obvineného dvakrát oslobodil, avšak tým, že bol viazaný právnym názorom krajského súdu, bol v podstate nútený uznať obvineného vinným a uložiť mu trest, čo vyplýva zo strany 10 poslednej vety rozsudku. Okresný súd len skopíroval odôvodnenie uznesení krajského súdu a s poukazom na záväznosť právneho názoru uznal obvineného vinným. Obvinený nikdy netvrdil, že skutok uvedený v obžalobe sa stal tak, ako to tvrdí krajský súd, a že toto nikdy nerozporoval. Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je predmetom obžaloby, pričom je rozhodujúci skutok a nie jeho právne posúdenie, a súd sa pri rozhodovaní môže opierať len o dôkazy vykonané na pojednávaní. Obvinený skonštatoval, že nemohol a ani nikdy nemal oprávnenie hocikoho vpustiť do budovy, ku ktorej nemal žiaden vlastnícky, nájomný ani iný vzťah. Pokiaľ chcel exekútor vstúpiť do konkrétnej budovy, mal postupovať v zmysle Exekučného poriadku a vyžiadať si súhlas od vlastníka budovy, resp. vstúpiť do budovy za asistencie polície. Vykonanému dokazovaniu nezodpovedá v žiadnom prípade záver, že súdny exekútor vykonával zákonne svoju právomoc na správnej adrese a v správnom objekte, práve naopak. Budova bola určená na bývanie, nebola v používateľnom stave, bola označená zákazom vstupu, objekt mimo prevádzky, a že sa jedná o objekt spoločnosti M. a vstup do nej je bez súhlasu majiteľa zakázaný. Čo sa týka akéhokoľvek prepojenia, konateľ si preberal poštu v rámci zriadeného P.O.BOX-u a s budovou, kde sa exekútorka domáhala vstupu, nemal nič spoločné. Samotná exekútorka skonštatovala, že objekt je mimo prevádzku a nikde nie je označenie sídla spoločnosti, ani uvedenie súpisného čísla. Ak by sa prisvedčilo skutkovým a právnym názorom súdu, znamenalo by to, že každý, kto nepustí exekútora do cudzieho objektu, môže byť trestne stíhaný, čo je absurdné. Ak by obvinený vstup do budovy povolil, k čomu ani nebol oprávnený, vystavil by sa tým zodpovednosti z možného ohrozenia života a zdravia osôb, ktoré by do budovy pustil. Dovolateľ súdom vytkol aj nesprávne citácie Exekučného poriadku, keďže mali povinnosť vychádzať z právneho stavu v čase spáchania skutku, a teda aplikovať jeho ustanovenia účinné v tomto čase. Súdny tvrdia, že obvinený porušil povinnosť podľa § 40 ods. 2 Exekučného poriadku poskytnúť súčinnosť, avšak toto ustanovenie je platné až od 1. apríla 2017, čo znamená, že obvinený nemohol porušiť povinnosť tak, ako to tvrdia súdy. V ďalšom dovolateľ poukázal na § 119 ods. 1 a § 120 Exekučného poriadku s tým, že tieto aj po novele zostali bezo zmeny, avšak súdy ich nesprávne interpretovali. Podľa jeho názoru neboli splnené predpoklady pre vstup do budovy, a to aj s poukazom na výpoveď svedka Ing. Z. R., správcu areálu. Obvinený sa nestotožnil s tvrdením, že u súdneho exekútora nedošlo k pochybeniam, pretože zo spisu nie je zrejmé, že by oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie predajom hnuťelných vecí a bez tohto návrhu nie je možné uskutočniť takúto formu exekúcie, s čím sa súdy nevysporiadali. Napokon obvinený zdôraznil existenciu a podstatu princípu ultima ratio a podotkol, že nie je úlohou obvineného preukazovať svoju nevinu. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vyhlásil rozsudok, ktorým vysloví porušenie zákona v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. d/ Tr. por. s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i/ a ods. 3 Tr. por. v neprospech obvineného, napadnuté uznesenie i naň nadväzujúce rozhodnutia zruší a krajskému súdu prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Dovolanie bolo v zmysle § 376 Tr. por. zaslané na vyjadrenie ostatným stranám konania.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V podal k dovolaniu vyjadrenie. Poukázal na to, že dovolacia argumentácia obvineného je rovnaká ako na hlavnom pojednávaní, v jeho písomných podaniach i pred odvolacím súdom a súdy sa s ňou už vysporiadali. Podľa prokurátora je navyše v rozpore s právnym stavom, ako ho uvádza Exekučný poriadok. Racionálne - logickým výkladom jeho ustanovení totiž možno dospieť k jednoznačnému záveru, že je vylúčené, aby exekútor bol oprávnený urobiť prehliadku a

vymáhať si prístup do iných priestorov len vtedy, keď je isté, že povinný tam má svoj majetok. Zo strany exekútora teda bude postačovať, ak sa pred samotným výkonom predmetného úkonu bude opodstatnene domnievať, že v určitých konkrétnych priestoroch povinný svoj majetok môže mať. V prípade, ak by sa tam majetok nenašiel, voči exekútorovi nemožno vyvodzovať žiadnu zodpovednosť. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že relevantnými skutočnosťami, na základe ktorých sa exekútorka mohla domnievať, že v priestoroch na Y. ulici číslo XX v H. môže mať povinný svoj majetok, boli zistenia, že povinný mal na tejto adrese svoje sídlo, konateľ si tam preberal zásielky a v deň súpisu sa na danom mieste zdržiaval. Neobstoí teda argumentácia, že nebol preukázaný aspoň základný predpoklad, že na mieste súpisu sa budú nachádzať hnutelné veci povinného. Skutočnosť, že spoločnosť na uvedenej adrese nemala kancelárske priestory, nemá podľa prokurátora relevantný vplyv na zákonné oprávnenie exekútora urobiť prehliadku týchto priestorov. Na to, aby sa v priestoroch mohol nachádzať majetok povinného, nebola potrebná zmluva, stačila i priateľská ústna dohoda obdobne ako existovala s kľúčmi od nehnuteľnosti, ktoré mal obvinený k dispozícii. Konanie obvineného sa javí ako nelogické, keďže neexistenciu majetku bolo možné preukázať dokladmi spoločnosti. Aj na základe skutočnosti, že sa obvinený v sídle spoločnosti nachádzal a že exekútorke ráznym spôsobom odmietol umožniť vstup do sídla spoločnosti, sa exekútorka mohla dôvodne domnievať, že hnutelný majetok povinného sa tam nachádza. Prokurátor sa stotožnil so skutkovým a právnym základom vyjadreným v rozhodnutiach súdov nižšieho stupňa a uzavrel, že uplatnený dovolací dôvod nebol naplnený. Navrhol, aby súd dovolanie odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bolo doručené obvinenému a jeho obhajcovi, tento však možnosť zaujať k nemu stanovisko nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/, § 566 ods. 3 Tr. por.], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. Najvyšší súd však zistil, že dovolanie obvineného je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolací súd úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných väd. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku a nesprávnym použitím iného hmotnoprávného ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (teda spravidla pôjde o prísnejšie skutkovú podstatu). V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd pri skúmaní uvedeného dovolacieho dôvodu nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť

zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého stupňa, prípadne odvolacieho súdu, a dovolací súd už nie je oprávnený zistený skutok skúmať ani prehodnocovať, ale musí ho ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Rovnako to platí o hodnotení dôkazov vykonaných súdmi nižšieho stupňa, ktoré je predpokladom pre ustálenie skutkových záverov.

Dovolací súd dospel k záveru, že hoci dovolacie námietky smerujú proti nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, z podstaty niektorých dovolateľom tvrdených námietok (najmä, že obvinený nemohol a nemal oprávnenie hocikoho vpustiť do budovy, ku ktorej nemal žiaden vlastnícky ani nájomný či iný vzťah, súdna exekútorka si mala vyžiadať súhlas od vlastníka budovy na vstup do nej, prípadne vstúpiť do budovy za asistencie polície, vykonanému dokazovaniu nezodpovedá záver, že exekútorka vykonávala svoju právomoc zákonne na správnej adrese a v správnom objekte, nesplnenie predpokladov § 120 ods. 1 Exekučného poriadku na vstup do budovy) vyplýva, že tieto sú namierené proti hodnotiacim úvahám súdov nižšieho stupňa vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu (obvinený má za to, že správne hodnotenie dôkazov má viesť k jeho oslobodeniu, nie k odsúdeniu). Dovolateľ sa v podstatnej časti dovolania sústreďuje na ich prehodnocovanie a prezentuje vlastné závery. V tejto súvislosti dovolací súd opakuje, že uplatnený dôvod dovolania slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikcia zákona za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietat, že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (R 47/2014 - II.). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Dovolacia námietka, ktorá napáda postup súdu v hodnotení dôkazov, nemôže zakladať uvedený dovolací dôvod. Právo namietat skutkové otázky má v dovolacom konaní výlučne minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por. (preto obvinený ani nemôže toto ustanovenie v dovolacom konaní účinne uplatniť). Dovolací súd nemožno vnímať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (I. ÚS 567/2016).

In medias res dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. zák. dovolací súd uvádza nasledovné:

Trestného činu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. b/ Tr. zák. sa dopustí ten, kto marí exekučné konanie tým, že znemožní, aby sa vec podliehajúca exekúcii spísala a odhadla. Ide o trestný čin patriaci medzi majetkové trestné činy a jeho objektom je v nadväznosti na ochranu majetku veriteľa záujem štátu na riadnom a nerušenom priebehu exekučného konania a výkone exekúcie tak, aby bola pohľadávka veriteľa uspokojená. Z dôvodovej správy k zákonu č. 262/2011 Z. z., ktorým bol novelizovaný Trestný zákon a bola zavedená nová skutková podstata trestného činu marenia exekučného konania, vyplýva, že „efektívne exekučné konanie je nevyhnutnou súčasťou právnych inštitútov, zabezpečujúcich vymožitelnosť práva na území štátu. Efektívnosť tohto konania značne znižuje skutočnosť, že v súčasnej trestnoprávnej úprave neexistujú mechanizmy, postihujúce porušovanie povinností zo strany povinného. Existujúce civilnoprávne inštitúty (odporovateľnosť právnych úkonov, neplatnosť právnych úkonov) nie sú dostatočné ani ako prevencia, ani ako prostriedok zjednania nápravy pri porušení zákona. Obdobná situácia v prípade konkurzu a reštrukturalizácie (čo je vlastne generálna exekúcia) riešená je. Aj v marení exekučného konania je treba vidieť spoločensky nebezpečné konanie a jednotlivé formy porušovania povinností preto musia byť zahrnuté v navrhovanej skutkovej stránke trestného činu marenia exekučného konania." Objektívna stránka tohto trestného činu zahŕňa viacero konaní uvedených v jednotlivých písmenách odseku 1 § 243a, pod písmenom b/ sa vyžaduje konanie spočívajúce v znemožnení spísania a odhadu veci podliehajúcej exekúcii s následkom marenia exekučného konania. Na naplnenie skutkovej podstaty stačí, ak sa trestného činu dopustí všeobecný

subjekt, t. j. ktokoľvek, najčastejšie však pôjde o osobu povinného, pričom z hľadiska zavinenia musí byť preukázaný úmysel (priamy či nepriamy). Spôsobenie určitej výšky škody sa vyžaduje až v kvalifikovanej skutkovej podstate ďalších odsekov § 243a Tr. zák.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a z neho vyplývajúcich skutkových záverov tak, ako boli ustálené v doterajšom konaní, dospel Najvyšší súd k záveru, že konaním obvineného bola naplnená skutková podstata trestného činu marenia exekučného konania podľa § 243a ods. 1 písm. b/ Tr. zák., pretože vo veci bolo preukázané, že ako konateľ povinnej spoločnosti znemožnil vykonať v jej sídle súpis hnutelných vecí takým spôsobom, že odmietol umožniť vykonanie súpisu na danej adrese, správal sa arogantne a zabuchol vchodové dvere na budove, pričom exekútorke spolu s ostatnými osobami nevpustil dnu do sídla budovy a odišiel. Takýmto konaním maril exekučné konanie (úkon exekučného konania, konkrétne súpis hnutelných vecí). Súdny ustálil, že skutok sa stal, a túto skutočnosť nenamietal ani sám obvinený. Z vymedzenia skutku je jednoznačné, že je trestným činom (prečinom) a že obvinený naplnil jeho skutkovú podstatu spôsobom uvedeným v Trestnom zákone. Dovolací súd zastáva názor, že k nesprávnej aplikácii práva a teda ani k nesprávnemu právnomu posúdeniu skutku zo strany súdov nižšieho stupňa nedošlo. S argumentáciou obsiahnutou v rozhodnutí krajského súdu (spolu s predchádzajúcimi rozhodnutiami v tejto veci) sa dovolací súd stotožňuje a v podrobnostiach na ňu poukazuje. Pre rekapituláciu uvádza, že súdna exekútorka konala na základe príslušného poverenia vydaného Okresným súdom Bratislava V v súlade s Exekučným poriadkom. Upovedomenia o začatí exekúcie boli doručené na adresu sídla povinnej spoločnosti vyplývajúcej z Obchodného registra, ktorá až do svojho výmazu v roku 2016 zostala nezmenená. Na tejto adrese sa v čase naplánovaného súpisu fyzicky nachádzal aj konateľ spoločnosti. S ohľadom na tieto skutočnosti existoval dôvodný predpoklad, že by sa na tomto mieste mohli nachádzať hnutelné veci povinného. Skutočnosť, že sa v danom prípade jednalo o priestory na adrese sídla spoločnosti, bola potvrdená taktiež výpoveďou správcu areálu, pričom objekt si pred vykonaním súpisu už vopred ohliadla i súdna exekútorka a konzultovala ho s vrátnikom. Obvinenému po tom, ako bol v rámci skutkového deja exekútorou oboznámený s tým, že je pripravená vykonať súpis, nič nebránilo v tom, aby jej poskytol súčinnosť v potrebnom rozsahu. Pokiaľ sa v budove žiaden majetok spoločnosti nenachádzal, obvinený by pravdivosť svojich tvrdení o nemajetnosti spoločnosti osvedčil. Vo vzťahu k súpis vykonávaným osobám bolo na zväžení konajúcej exekútorke, či na vlastné riziko do budovy určenej na bývanie vstúpi alebo nie. Ak budova bola v takom stave, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu života a zdravia osôb, ktoré sa v nej nachádzajú, nie je zrejmé, prečo sa v budove nachádzal sám obvinený a prečo sa takémuto riziku vystavoval. Tým, že exekútorke neumožnil vstup do budovy ani neposkytol súčinnosť v tomto smere, hoci mohol, ale naopak zabuchol dvere a odišiel, jednoznačne zmaril úkon exekučného konania, ktorý sa na danom mieste a v danom čase neuskutočnil. Konštatovanie obvineného v dovolaní, že pripustenie záverov súdov by znamenalo, že každý, kto nevpustí exekútora do cudzieho objektu, môže byť trestne stíhaný, považuje dovolací súd za bagatelizovanie jeho protiprávneho konania. Dokazovaním bolo preukázané, že obvinený sa správal arogantne, čo sa prejavovalo v spôsobe jeho verbálnej i neverbálnej komunikácie v priebehu skutku, a z jeho správania jasne vyplynulo, že s exekútorou nechce spolupracovať a poskytnúť jej súčinnosť pri predmetnom úkone. Súpis hnutelných vecí bol preto, bez ohľadu na to, či sa v predmetnom objekte nejaké nachádzali alebo nie (súpis môže byť vykonaný aj s negatívnym výsledkom), zmarený (znemožnený). Napokon netreba opomínať skutočnosť, že exekúcia ako celok v konečnom dôsledku nebola ani čiastočne úspešná, teda pohľadávka veriteľa nebola uspokojená. Dovolací súd pripomína, že ustanovenie § 243a Tr. zák. chráni okrem iného nerušený priebeh exekučného konania tak, aby súdny exekútor ako štátom určená a splnomocnená osoba na zabezpečenie núteného výkonu exekučných titulov (s postavením verejného činiteľa pri výkone verejnej moci) mohol bez problémov a plynule uskutočňovať činnosť, na ktorú bol súdom poverený a ktorej cieľom je uspokojenie pohľadávky veriteľa, a tým ochranu jeho majetku. Táto činnosť predstavuje jeden zo základných pilierov vymožitelnosti práva, preto zákonodarca považoval za potrebné poskytnúť jej ochranu v rámci osobitnej skutkovej podstaty v Trestnom zákone. Predmetné ustanovenie chráni súdneho exekútora pred obštrukčným správaním povinných subjektov a iných osôb, najmä tých, ktoré by mohli mať záujem ovplyvniť uspokojovanie veriteľovej pohľadávky a mariť priebeh exekučného konania. Obvinený sa takéhoto konania dopustil a jeho potrestanie by malo slúžiť nielen ako individuálna prevencia s cieľom zabrániť jeho opakovaniu, ale aj ako generálna prevencia proti tým, ktorí by v budúcnosti takýmto

konaním chceli exekučné konanie ovplyvňovať.

Ku konkrétnym námietkam Najvyšší súd uvádza nasledovné:

Ak obvinený tvrdí, že okresný súd sa nesprávne vysporiadal s vykonanými dôkazmi, nesprávne ich právne interpretoval, len použil argumentáciu krajského súdu, a tým došlo k porušeniu zásady podľa § 2 ods. 12 Tr. por. (zásada hodnotenia dôkazov podľa vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností jednotlivo i v ich súhrne), treba podotknúť, že táto námietka smeruje k hodnoteniu dôkazov, preto je jej preskúmanie dovolacím súdom vylúčené, ako už bolo vyššie uvedené. Je treba dať za pravdu dovolateľovi v tom, že nie je štandardné, aby okresný súd v odsudzujúcom rozsudku formuloval svoje odôvodnenie tak, ako to bolo v tomto prípade, tento nedostatok odôvodnenia však korigoval a napravil krajský súd, ktorý argumentáciu okresného súdu doplnil. Keďže rozhodnutie súdu prvého a druhého stupňa tvoria jeden celok, má dovolací súd za to, že v kontexte takejto jednoty je argumentácia súdov postačujúca a dostatočne vysvetľujúca. Skutočnosť, že obvinený nesúhlasí s výsledkom konania, ktorým je uznanie jeho viny, nemôže zakladať dôvod dovolacieho prieskumu.

Tvrdenie, že súdy vo svojich rozhodnutiach uvádzajú ustanovenia Exekučného poriadku nesprávne, sa vo vzťahu k § 40 ods. 2 síce zakladá na pravde (keďže § 40 bol vo svojej terajšej podobe zavedený až novelou Exekučného poriadku č. 2/2017 Z. z.), nemožno však opomínať, že všeobecná povinnosť poskytnúť súčinnosť jednak zo strany tretích osôb, jednak zo strany oprávneného a povinného bola v Exekučnom poriadku pôvodne zakotvená v ustanoveniach § 34 a § 54. Od tejto povinnosti sa potom implicitne (i s použitím analógie) odvíjala aj povinnosť súčinnosti voči exekútorovi napríklad v prípade právnických osôb u orgánov, ktoré sú oprávnené za ňu konať (obzvlášť za situácie, ak spoločnosť má jediného konateľa), inak by niektoré jeho ustanovenia strácali svoj zmysel. Možno preto uzavrieť, že na takúto vadu nemožno nazeráť ako na podstatnú pre právnu kvalifikáciu skutku a pre postavenie obvineného v zmysle § 371 ods. 5 Tr. por. Bez ohľadu na to, k porušeniu ktorého konkrétneho ustanovenia Exekučného poriadku zo strany obvineného došlo, jeho konaním bola naplnená skutková podstata trestného činu podľa § 243a Tr. zák., keďže de facto zmaril úkon exekučného konania. Zároveň treba dodať, že všeobecná povinnosť spočívajúca v umožnení prístupu na všetky miesta, kde sú umiestnené veci povinného, figurovala v zákone (§ 120 ods. 1 Exekučného poriadku) už v čase spáchania skutku a zostala nezmenená, čo napokon konštatuje aj sám obvinený v dovolaní. Pokiaľ potom ide o ustanovenie § 120 ods. 1 Exekučného poriadku, v súvislosti s ktorým obvinený poukázal na to, že neboli splnené dva predpoklady pre vstup exekútora do priestoru, nie je zrejmé, z čoho vychádzal. Vykonať opatrenia za účelom súpisu môže exekútor uskutočniť na akomkoľvek mieste, kde má povinný svoje veci umiestnené, bez ohľadu na vzťah povinného k tomuto miestu, a povinný tento prístup musí umožniť (podľa § 120 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor urobí opatrenia, aby sa v byte povinného, prípadne na inom mieste, kde má povinný svoje veci umiestnené, spísali veci, Povinný umožní exekútorovi prístup na všetky miesta, kde má svoje hnutelné veci umiestnené...). Skutočnosť, že na určitom mieste sa veci reálne nachádzajú, sa dá dopredu len predpokladať na základe určitých indícií, prípadne vyhlásenia povinného alebo informácie oprávneného (§ 116 Exekučného poriadku). V tejto súvislosti nie je pravdivé tvrdenie, že bez návrhu oprávneného nie je podľa § 116 ods. 1 Exekučného poriadku možné vykonať exekúciu predajom hnutelných vecí, pretože v zmysle § 64 Exekučného poriadku spôsob vykonania exekúcie určuje exekútor (ak nejde o prípady uvedené v zákone, najmä exekučné záložné právo) a § 116 dáva oprávnenému len možnosť takýto spôsob výkonu exekúcie navrhnúť, ak má vedomosti o existencii vecí, ktoré by mohli byť jej predmetom. Námietky obvineného v uvedenom smere sú preto neopodstatnené.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. sa teda nepreukázal.

Na základe uvedeného Najvyšší súd dospel k záveru, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.